

krat posvetovala, in stvar resno prevdarila. — Pevsod so spoznali, da je treba vladati šolsko dolžnost, le zaradi forme (kako naj se to zgodi) so bili različnih misli, ali se ima to zgoditi po nakazni poti (Verordnungsweg), ali po postavi. Perva pot je negotova, ker šolske oblasti se menjujejo, in so različnih misel, druga pot je bolj varna, stanovitejša, ter ima več veljave in stanovitnosti. Važni govori so se čuli tu in tam, tudi politiko so vmes tlačili, naj bolj temeljito je govoril grof Leon Thun, posebno pa je obžaloval, da se je vzel šoli verski značaj, dasiravno je ljudstvo v veliki večini katoliško. — Kar se pedagogike tiče, rekel je: ako je ljudstvu sploh potrebno še višjih vednost, morajo se sedanje šole razširiti, ljudstvo pa uže sedaj omaguje pod šolskimi bremenji; kar pa se gospodarstva in njega razmer sploh tiče, je neogibljivo potrebno, da se otroci pri dvanajstih letih morajo delu priučiti.

Opomba. Sleherni ve, da se otroku pri 12. letih razum še le prav za prav odpira, a dajte ljudem pred kruha, kruha; potem se bodo veselili šolskih palač in učenosti. — Otrok, kateremu želodec kruli, se bode malo unemal za učenost, in stariši katerim otroci zgodaj pomagajo kruh služiti, jih le s težkim srcem pošiljajo v šolo. To pa vendar vsakdo vé, da čversti dečki pri 12. letih lože delajo, kakor slabotni starčki; na kmetih nikdo ne praznuje.

D o p i s i.

Izpod Šmarne gore. V Smledniku imamo krasne, nove orglje, katere je g. Fr. Goršič iz Ljubljane tako umetno in vsem okoliščinam primerno izdelal, da si človek res boljsega dela želeti ne more. Orgle imajo 23 prav okusno sestavljenih glásnih izpremenov ali registrov, dva podprstnika (manuala), in v vsem vkup 1324 piščali, katere imajo hiter, čist in gladek glas brez zastajanja in kake hripavosti, kakor se to čuje pri orglah, ki nimajo očeta mojstra. Igra se lahko, naj kdo igra hitro ali počasi. Posamezni kakor tudi zbrani vkupni izpremeni so v najlepšem soglasji in imajo brez nepotrebne vršja prav prijetne in globoko segajoče glase, kakoršni se morajo slišati iz prav vredjenih cerkvenih orgel, ki so najpopolnše in veličastnejše glasbeno orodje. Tudi kar se tiče notranje mehanike, so te orgle prav znamenito izdelane. Meh, ki orglam daje enakomerno sapo, je primerno velik, pa vendar tako narejen, da ga vsak deček lahko goni. Vsa vretenca, sklepi i. t. d. so največ železni in stanovitno narejeni, da ne bode dolgo treba kake poprave. Po vsem tem pregledanem umetnem delu res čestitamo g. Goršiču, da je postavil v Smledniško cerkev tako krasno delo, katero je tej versti že 34; čestitamo pa tudi vrlim Smledniškim srenjčanom, ki so si napravili toliko lepo delo v svoji cerkvi.

Učiteljsko društvo za sež.-komenski okraj bode zborovalo dné 5. maja t. l. (četertek) ob 10. uri prédpoludne v Sežani sè sledečim dnevnim redom: 1. Pozdrav g. preds. Ant. Leban. 2. Verificiranje zapisnika minule učit. konferencie. 3. Zgodovina v ljud. šoli, govori g. Kauté, učitelj v Sežani. 4. O izgovarjanju „l“, „ú“, „v“ v ljud. šoli, govori g. Vrtovec, učitelj v Dolini. 5. So li premije koristno sredstvo pri odgoji mladine, govori g. Vodopivec, c. k. okr. šol. nadzornik. 6. Kako naj se opisuje tednik; govori g. Ant. Leban, nadučitelj v Komenu. 7. Predlogi.

K obilnej vdeležitvi uljudno vabi

Odbor.